

Kom hier Rosa – Anna van Praag

Over het boek

Sita en Lot zijn al jaren bevriend: twee Nederlandse meisjes, volkomen ingeburgerd in het Spaanse dorpje waar de vader van Lot een restaurant runt en de ouders van Sita een yogaboerderij leiden. Maar naarmate de meiden ouder worden, wordt hun vriendschap ingewikkelder. Lot begrijpt steeds minder van haar beste vriendin en voelt zich in de steek gelaten. Tot overmaat van ramp spat de droom van een lang en gelukkig leven in Spanje plotseling uiteen. De vader van Lot blijft, maar de rest trekt terug naar Nederland. Het contrast tussen het warmbloedige Spanje en het kille Nederland had niet groter kunnen zijn. Lot moet een nieuw leven zien op te bouwen, samen met haar moeder. En dan komt ze er ook nog achter dat Sita een groot geheim voor haar achterhoudt.

Over de auteur

Anna van Praag (1967) schrijft jeugdboeken, blogs, columns en artikelen voor kranten en tijdschriften (zoals LINDA). Ze publiceerde al meerdere kinder- en jeugdboeken en maakte naam met haar detectiveserie over Isabel Snoek en haar jeugdroman *Nooit meer lief*. Ze houdt een populair blog bij en schreef onder meer columns voor *Het Parool*.

Op scholen en bibliotheken vertelt Anna over schrijven en laat de kinderen zelf ook voelen waar de verhalen vandaan komen; bij meer tijd verzorgt zij ook workshops creatief schrijven.

Speciaal voor de middelbare school heeft zij een les over morele kwesties die in haar boeken vaak een rol spelen, waarbij de kinderen zelf de multiple choice quiz 'Hoe erg ben jij' kunnen invullen.

Bij Lemniscaat verschenen van haar hand *Kom hier, Rosa* en *Een heel bijzonder meisje*.

Lessuggesties bij: Nederlands, maatschappijleer, koken, filosofie, lichamelijke opvoeding, drama, Spaans

Trefwoorden: alcohol, echtscheiding, homoseksualiteit, opgroeien, puberteit, seks, Spanje, verhuizen, verliefd, vriendschap.

Doelgroep: 'Kom hier Rosa' is geschikt voor 13+. Onderstaande opdrachten zijn bedoeld voor leerlingen vanaf klas 3 van het voortgezet onderwijs.

Tijdsinvestering: Afhankelijk van de gekozen opdrachten variërend van één uur tot een lessencyclus van enkele lessen.

Uitvoering: Klassikale of individuele start, vervolginvulling zowel individueel als in groepjes mogelijk.

Introductie

- A. U toont de voorkant van het boek en vraagt of de leerlingen de stijl van de jurk herkennen en kunnen zeggen uit welk land deze komt. Vervolgens kunt u een filmpje laten zien van de Spaanse flamenco, bijvoorbeeld deze:
<https://www.youtube.com/watch?v=cJZ4UA18HGw>
Vraag dan of de leerlingen herkennen uit welk kinderversje de zin 'Kom hier Rosa' komt, (*Alles in de wind*). Neem het versje kort met de leerlingen door.
- B. Lees dan de tekst op de achterkant van het boek en bespreek met de leerlingen wat ze verwachten van het boek. Waar zal het over gaan? Wat hopen ze? Wat zou het geheim kunnen zijn dat Sita voor Lot achterhoudt? Vraag ook of de leerlingen kunnen bedenken wat de titel met het verhaal te maken zou kunnen hebben.
- C. Vraag de leerlingen wie er wel eens verhuisd is: vanuit het buitenland naar Nederland of binnen Nederland. Wat vonden ze moeilijk aan verhuizen? Hebben ze nog contact met de vrienden of familie die ze daar hadden? Wanneer vertelden hun ouders dat ze gingen verhuizen? Mochten ze zelf mee zoeken naar een nieuw huis?
Stel de leerlingen dan de vraag naar welke stad of naar welk land ze wel zouden willen verhuizen. Het hoeft niet nu te zijn, het mag ook later als ze ouder zijn. Waarom kiezen ze voor die stad / dat land? Wat lijkt ze daar leuk aan?

Alternatief: laat één van uw leerlingen het boek lezen en vervolgens in de klas een inleiding verzorgen, bijvoorbeeld met Powerpoint of Prezi. Let er hierbij op dat hij/zij niet de volledige verhaallijn verraadt maar wel de sfeer overbrengt.

Uitvoering: Maakt een selectie uit één of meer van de volgende opdrachten en leid deze in bij de leerlingen.

Lessuggesties

Suggestie 1: Fragmenten met vragen

In bijlage 1 staan twee fragmenten uit het boek met vragen.

Suggestie 2: Leesverslag

Lees het hele boek *Kom hier Rosa* en maak er een leesverslag van. In bijlage 2 vind je een format voor een leesverslag.

- U kunt er natuurlijk ook het format gebruiken dat uw lesmethode voorschrijft.

Suggestie 3: Geheim

Lot komt erachter dat Sita een groot geheim voor haar achterhoudt. Wat is dat eigenlijk, een geheim? Wanneer is een geheim een geheim? Is een geheim nog wel een geheim als je beste vriend(in) het ook weet? Als jij iets weet wat iemand anders niet weet, maar wel wil weten dan heb je een beetje macht over die ander; jij hebt namelijk iets wat die ander wil hebben.

Opdracht:

Het centrum voor kinderfilosofie Nederland heeft een aantal vragen opgesteld die kunnen helpen om het concept geheimen kan verduidelijken. U kunt deze vinden via [deze link](#).

Met betrekking tot het boek kunt u de volgende vragen stellen:

1. Waarom wil Lot zo graag weten wat Sita's geheim is?
2. Lot komt achter Sita's geheim door in haar dagboek te lezen. Vind je dat Lot dat had mogen doen?
3. Was het Sita's eigen schuld dat het geheim uitkwam omdat ze het had opgeschreven in haar dagboek?
4. Denk je dat Lot achteraf had gewild dat ze het geheim niet had ontdekt?

Suggestie 4: Yoga

De ouders van Sita hebben een yogaboerderij. Wat weet jij eigenlijk van yoga?

Opdracht:

Maak een muurkrant over het onderwerp yoga. Presenteer je uiteindelijke bevindingen voor de klas; misschien kun je de klas zelfs wel een paar yoga posities leren!

Op [deze site van wikiwijs](#) kun je zien hoe je een muurkrant maakt.

Suggestie 5: Scène naspelen.

Lot en Sita spelen vaak scènes na uit hun favoriete film, *The Lord of the Rings*. “De elvenscènes kenden we helemaal uit ons hoofd, zo vaak hadden we ze al bekeken. Toch kon ik er nooit genoeg van krijgen. Als we met de paarden waren, speelden we meestal een paar van die scènes na. Dat we achtervolgd werden, of zo.” (bladzijde 39 en 40)

Opdracht:

Misschien heb jij ook wel een film die je bijna helemaal uit je hoofd kent. Speel samen met je beste vriend(in) een scène uit die film na en maak er een filmpje van. Zorg ervoor dat je probeert om het zoveel mogelijk op het origineel te laten lijken.

Als je geen favoriete film hebt, kun je ook een scène uit het boek *Kom hier Rosa* naspelen.

Suggestie 6: Modern sprookje

Sita slaapt altijd op haar rug met haar haar over het kussen heen gespreid. Lot vindt dat ze er dan uit ziet als Doornroosje.

Opdracht:

Je kent het sprookje van Doornroosje vast wel, over de prinses die zich aan een spinnenwiel prikt, vervolgens 100 jaar in slaap valt en uiteindelijk wakker wordt gekust door een prins. Het sprookje is al heel oud en misschien vind je het wel een beetje kinderachtig: hoog tijd dus voor een moderne versie.

Verzin een moderne versie van het sprookje Doornroosje die aansluit bij jouw leefwereld. Schrijf ongeveer 1-2 bladzijdes, maximaal 1000 woorden.

- Als u het wenst kunt u ook een minimum aantal woorden aangeven van bijvoorbeeld 500 woorden (of 1 A-4)

Suggestie 7: Gerechten

De vader van Lot is kok in zijn eigen restaurant. Hij kookt voornamelijk voor de (Nederlandse) gasten van de yogaboerderij van Sita's ouders, maar hij wordt ook elk jaar gevraagd om de paella te koken voor het dorp tijdens het feest van San Isidro.

Opdracht:

Je gaat een fotoserie maken van hoe je paella (of een ander Spaans gerecht) maakt. Zoek een recept van internet of uit een kookboek en haal de ingrediënten. Maak een foto waar alle ingrediënten op staan. Ga vervolgens aan de slag. Maak van elke handeling die je doet een foto zodat iemand anders het stap voor stap na kan maken. Vergeet niet om een laatste foto te maken van jou en je familie die van jouw gerecht zitten te smullen.

Verwerk de foto's in een powerpoint / prezi met de geschreven instructies erbij.

In plaats van een fotoserie kun je ook een instructievideo maken.

- [Hier](#) vindt u eventuele aanwijzingen om een zo'n instructiefilmpje te maken.

Suggestie 8: Spreekwoorden letterlijk genomen

Lot vindt dat de ogen van haar Spaanse vriendin Maria del Mar op vissenogen lijken: "Kijk uit je doppen" – dat had God bij Maria del Mar vast een beetje te letterlijk genomen.' (p.10)

Opdracht:

Maak een letterlijke afbeelding op posterformaat bij een van de volgende spreekwoorden. Probeer ook de figuurlijke betekenis erin te verwerken:

- Ik schrik me een hoedje.
- Nu komt de aap uit de mouw.
- Een blauwtje lopen.
- Hij is zo gek als een deur.
- Dat is het hele eieren eten.
- Vlinders in je buik hebben.
- Het gaat als een lopend vuurtje rond.

Je kunt de poster zelf tekenen of gebruik maken van online programma's zoals <https://www.canva.com> of <https://www.postermaker.nl>

Suggestie 9: Spaans

Lot en Sita wonen al sinds ze jong zijn met hun ouders in Spanje en zijn al helemaal ingeburgerd. Ze gaan naar een Spaanse school en hebben Spaanse vrienden. Het is dus logisch dat ze goed Spaans spreken. Misschien spreek je zelf ook wel een beetje Spaans, maar zelfs als je dat niet doet, kun je vaak wel raden wat er bedoeld wordt: veel woorden in het Frans en Engels lijken op het Spaans.

Opdracht:

Deze opdracht is bedoeld voor leerlingen die geen Spaans volgen.

Hieronder staan een aantal vragen in het Spaans. Vragen in het Spaans beginnen altijd met een omgekeerd vraagteken. Zoek de juiste Nederlandse vertaling bij de vragen. Welk woord in het Spaans herkende je van een andere taal, zodat je de juiste vertaling erbij kon vinden? Markeer dit woord en schrijf het woord op dat je herkent uit een andere taal. Er is een voorbeeld gegeven.

1	¿Hay algún cine aquí cerca?	H	<i>Cine</i> lijkt op cinema.
2	¿Hay una buena discoteca aquí?		
3	¿Quiere repetirio, por favor?		
4	¿Dónde se compran los billetes?		
5	¿Puede llamar un taxi, por favor?		
6	¿Me puede recomendar algo?		
7	¿Tiene sellos especiales?		
8	¿Está cubierta la piscina?		

A	Waar kan ik een kaartje kopen?
B	Kunt u dat nog even herhalen?
C	Is het zwembad overdekt?
D	Kunt u mij iets aanbevelen?
E	Is er een goede disco hier?
F	Heeft u ook bijzondere postzegels?
G	Kunt u voor mij een taxi bellen, a.u.b.?
H	Is er hier in de buurt een bioscoop?

- **Alternatieve opdracht:** Neem een songtekst van een Spaanstalige artiest en haal een aantal woorden weg. Afhankelijk van het niveau van de leerlingen is er een aantal mogelijkheden:

- (gevorderd) laat de leerlingen raden welk woord er weggelaten is. Controleer of ze het goed hebben geraden door het lied af te spelen.
- (gemiddeld) laat de leerlingen naar het lied luisteren en meezezen met de tekst. Laat ze ondertussen de ontbrekende woorden invullen.
- (beginner) noteer de woorden die weggelaten zijn uit de tekst bovenaan het blaadje en laat ze dan tijdens het luisteren de woorden invullen.

Op de site <https://lyricstraining.com> staan actuele songs waarbij de leerlingen de woorden zelf kunnen invullen. U kunt ook zelf opdrachten toevoegen.

Suggestie 10: Verplaats je in een ander

Lot vindt dat Sita haar in de steek laat door dingen te doen zonder haar mee te vragen, maar Sita vindt juist dat Lot veel te afhankelijk van haar is en af en toe heel erg egoïstisch is. Wanneer Sita haar dat vertelt, is Lot boos en verdrietig, maar als haar moeder dan ook nog eens zegt dat Lot wel een beetje egoïstisch is, gaat ze nog eens nadenken en komt ze tot de volgende conclusie: "Het is goed dat ze het heeft gezegd want vanaf nu ga ik alles anders doen. Niet meer beledigd zijn als Sita alleen wil zijn. Voor mama en Pos koken, af en toe dan. Zelf mijn kamer stofzuigen, en niet alleen maar rondlopen met mijn iPod op. Eindelijk mijn camera opladen zodat ik een fotoserie kan maken van Sita in haar nieuwe glitterjurk zoals ze me al honderd keer heeft gevraagd. Een lieve brief aan haar schrijven over dat niemand mij zo goed kent als zijn en dat ik bij haar mijn eigen stomme zelf kan zijn. En dat ik ook zo'n vriendin voor haar wil zijn. Dan plak ik er mijn antieke poëzieplaatjes bij die ze altijd zo vindt. En ik ga ook een nieuw dagboek voor haar kopen, in de Bijenkorf. Ik zoek het allermooiste schrift uit dat ik kan vinden, hoe duur het ook is. Wacht maar af, de nieuwe Lot komt eraan, in volle vaart." (bladzijden 157,158)

Opdracht:

Soms is het wel goed om je eens in een ander te verplaatsen zodat je bepaalde situaties van twee kanten kunt bekijken. Verplaats jezelf in de volgende personen en beschrijf wat zij denken in de volgende situaties. Je kunt de dagboekstijl gebruiken voor je beschrijving. Gebruik ongeveer 80-120 woorden per situatie.

- Een clown op een kinderfeestje: de kinderen lachen niet om zijn grappen en ze doorzien al zijn goocheltrucs.
- Een keeper die het winnende doelpunt van de tegenpartij niet kon tegenhouden.
- Een docent wiens vader of moeder net is overleden en klas 3B die vervelend doet.

Afronding

U kunt het project rond *Kom hier Rosa* afronden door bijvoorbeeld een Spaanse middag/avond te organiseren. De leerlingen houden eerst een informatiemarkt met interessante weetjes over Spanje. De klas kan in groepjes worden verdeeld zodat elk groepje een ander thema betreffende Spanje bespreekt. Vervolgens kan de dag afgesloten worden met Spaanse hapjes en Spaanse muziek.

Natuurlijk kunt u ook de eindproducten door de leerlingen in de klas laten presenteren of er een tentoonstelling van maken die u een semipermanente plaats op uw school kunt geven.

Biilage 1

Fragment 1: uit het hoofdstuk '*Kermisnacht*' (pp.63-66)

1. Ga jij wel eens naar de kermis? Of anders naar een pretpark? Welke attracties vind jij leuk om in te gaan? Welke absoluut niet? Waarom?
2. Lot en Sita verdienen geld voor de kermis door de vader van Lot te helpen met de vissoep, het stinkt verschrikkelijk en Lot moet er van kokhalzen. Heb jij een baantje? Wat voor baantje is dat? Is het werk dat je soms met tegenzin doet?
3. Verdedig een van de volgende twee stellingen: 1) Je moet werk kiezen dat je leuk vindt ook al verdient dat weinig. 2) Je moet werk kiezen waar je veel geld mee verdient maar wat je niet leuk vindt om te doen.
4. De juf van Noa kieperde een vuilnisbak om boven het hoofd van Noa. Noa's ouders gingen boos naar de school, maar de vader van Lot zei Noa het uiteindelijk zelf maar moest oplossen. Wat denk jij? Wanneer los jij zelf je problemen op en wanneer helpen jouw ouders je daar mee?

Fragment 2: uit het hoofdstuk '*Troostsoep*' (pp.168-172)

1. Lot leest het boek 'The Secret Garden'. Welke overeenkomsten tussen Lot en de hoofdpersoon uit dat boek herken je?
2. Toen Lots moeder klein was, vond ze haar naam, Anneke, maar stom. Ze zou liever Annika hebben geheten. Als jij zelf je naam zou mogen kiezen, welke zou dat dan zijn?
3. Lot gaat met haar moeder een nieuw huis bekijken. Het lijkt wel een beetje op een kasteel en Lot vindt het heel mooi. Beschrijf het huis waar jij later in zou willen wonen.
4. Lot en haar moeder mogen even in de kamer met het hemelbed blijven. Ze besluiten om hun fantasie de vrije loop te laten en ze spelen dat ze jonkvrouwen zijn die opgesloten zitten in een kasteel. Welke dingen vind jij leuk om alleen met jouw moeder te doen?

Bijlage 2

Veel scholen en lesmethoden stellen andere eisen aan het maken van een leesverslag. Informeer dus altijd of onderstaande opzet overeenkomt met de ideeën van jouw docent en van de methode waaruit je les krijgt.

Opbouw van een leesverslag

- 1) primaire gegevens
- 2) korte samenvatting
- 3) uitwerking
- 4) eigen mening
- 5) bronvermelding

Primaire gegevens: je noteert onderstaande primaire gegevens op een apart blad:

- je noteert eerst de naam van de auteur,
- vervolgens de titel van het boek
- daarna de naam van de uitgeverij
- en de plaats en het jaar van uitgave
- indien vermeld in het boek de eerste druk van het werk
- als het boek een ondertitel heeft vermeld je die ook

Bijvoorbeeld:

Titel: Kom hier Rosa
Auteur: Anna van Praag
Uitgeverij: Lemniscaat
Druk: Eerste - 2012

Geef ook aan

- hoe de opbouw van het verhaal is (chronologisch – in de volgorde zoals de gebeurtenissen in werkelijkheid plaatsvonden, met terugblikken in de tijd, anders?)
- Noteer het aantal bladzijden,
- Neem een afbeelding van de omslag in je verslag op en geef aan of er illustraties in het boek staan.

Samenvatting:

Maak een samenvatting van het verhaal van maximaal een half getypt A-4

Uitwerking:

- a. titelverklaring:
Geef aan wat de titel zegt of wat de schrijver daarmee bedoeld kan hebben
- b. motto:
Als het boek een motto heeft, noteer deze dan en leg tevens uit wat deze, volgens jou, met het verhaal te maken heeft
- c. thema:

Waar gaat het boek over? Leg dit in maximaal 3 zinnen uit.

d. personages:

Leg uit welke personages in het boek een rol spelen en welke eigenschappen deze hebben. Ontwikkelen zij zich gedurende het verhaal?

e. tijd en ruimte:

Is de omgeving of de tijd waarin het verhaal zich afspeelt van belang voor het verhaal?

f. vertelperspectief:

Is er een ik-verteller, een personale verteller, een alwetende verteller?

Eigen oordeel over het boek:

Wat vind je van het boek? Omschrijf het in maximaal een half A-4.

Denk bij het beoordelen van het boek aan de volgende zaken:

- De gebeurtenissen
- De personages
- De opbouw van het verhaal
- Het taalgebruik

Bronvermelding: Geef tot slot aan welke bronnen je hebt gebruikt bij het maken van je verslag. Wees daar heel volledig in.

Bijlage 3

Het volledige webadres van de opdracht in suggestie 3 (Geheim) is:

<http://www.123lesidee.nl/files/Het%20geheim%2051%20o.pdf>

Het volledige webadres van de opdracht in suggestie 4 (Yoga) is:

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/7638a6e013fffa3e3479cb0a079be17f.pdf>

Bijlage 4

De antwoorden van suggestie 9 (Spaans) zijn:

1	¿Hay algún cine aquí cerca?	H	<i>Cine</i> lijkt op cinema.
2	¿Hay una buena discoteca aquí?	E	Discoteca - discotheek
3	¿Quiere repetirio, por favor?	B	Repetiro - to repeat (Engels: herhalen), repetitie
4	¿Dónde se compran los billetes?	A	Billetes – biljet
5	¿Puede llamar un taxi, por favor?	G	Taxi – taxi
6	¿Me puede recomendar algo?	D	Recomendar – to recommend (Engels: aanbevelen)
7	¿Tiene sellos especiales?	F	Especiales – speciaal
8	¿Está cubierta la piscina?	C	Piscina – piscine (Frans: zwembad) Cubierta – to cover (Engels: overdekken)